

„Manche mögen Poesie...“ - die internationale Rezeption des Werks von Wisława Szymborska

15. - 17. November 2023

Ort:

CP - Collegium Polonicum, ul. Kościuszki 1, Słubice

HG - Hauptgebäude, Europa-Universität Viadrina,
Große Scharrnstr. 59, Frankfurt O.

LH - Logenhaus, Europa-Universität Viadrina, Logenstr. 11,
Frankfurt O.

Mittwoch, 15. November

12:30 – Anmeldung (CP 13)

13:15 – 14:00 – Eröffnung der Konferenz und Begrüßung (CP Große Aula)

(Simultanübersetzung de-pl: Wojciech Król und Grzegorz Załoga)

Prof. Dr. Dagmara Jajeśniak-Quast

Europa-Universität Viadrina Frankfurt (Oder)

Prof. Dr. Anna Małgorzewicz

Universität Wrocław

Prof. Dr. Michał Rusinek

Wisława-Szymborska-Stiftung

14:00 – 15:00 – Eröffnungsvortrag (CP Große Aula)

(Simultanübersetzung de-pl: Wojciech Król und Grzegorz Załoga)

Prof. Dr. Michał Rusinek (Geschäftsführer der Wisława-Szymborska-Stiftung):

Hin und zurück. Über die Reisen von Wisława Szymborska

Moderation: Dr. Małgorzata Szajbel-Keck

15:00 – Kaffeepause

„Niektórzy lubią poezję...”, czyli o recepcji dzieła Wisławy Szymborskiej na arenie międzynarodowej

15 - 17 listopada 2023 r.

Miejsce:

CP - Collegium Polonicum, ul. Kościuszki 1, Słubice

HG - Budynek Główny Uniwersytetu Europejskiego Viadrina,
Große Scharrnstr. 59, Frankfurt O.

LH - Logenhaus, Uniwersytet Europejski Viadrina, Logenstr. 11,
Frankfurt O.

środa, 15 listopada

12:30 – Rejestracja (CP 13)

13:15 – 14:00 – Otwarcie Konferencji i powitanie (CP Duża Aula)

(tłumaczenie simultaniczne, pol.-niem.: Wojciech Król i Grzegorz Załoga)

prof. dr hab. Dagmara Jajeśniak-Quast

Uniwersytet Europejski Viadrina we Frankfurcie n. Odrą

prof. UW. dr hab. Anna Małgorzewicz

Uniwersytet Wrocławski

prof. dr hab. Michał Rusinek

Fundacja Wisławy Szymborskiej

14:00 – 15:00 – Wykład inauguracyjny (CP Duża Aula)

(tłumaczenie simultaniczne, pol.-niem.: Wojciech Król i Grzegorz Załoga)

prof. dr hab. Michał Rusinek (Prezes Fundacji Wisławy Szymborskiej):

Bilet powrotny. O podróżach Wisławy Szymborskiej

Moderacja: dr Małgorzata Szajbel-Keck

15:00 – przerwa kawowa

15:30 – 17:00 (CP 13)

Panel: Übersetzung als Rezeption

Moderation: Prof. Dr. Anna Małgorzewicz

15:30 **Prof. Dr. Paweł Bąk** (Universität Rzeszów): *Adressatenorientiertheit und die Mythen der Übersetzung am Beispiel der Gedichte von Wisława Szymborska aus der übersetzerischen Feder von Karl Dedecius*

16:00 **Prof. Dr. Andrea Meyer-Fraatz** (Friedrich-Schiller-Universität Jena): *Wisława Szymborska in Ost und West: Übersetzungen im Vergleich*

16:30 **Bernhard Hartmann, M.A.** (freiberuflicher Übersetzer): *Trost oder Freude? Wisława Szymborskas Lyrik in ost- und westdeutschen Übersetzungen*

18:00 – 10-jähriges Jubiläum der Karl Dedecius Stiftung

(LH Logensaal)

(Simultanübersetzung de-pl: Wojciech Król und Grzegorz Załoga)

Eröffnung:

Prof. Dr. Eduard Mühle

Präsident der Europa Universität Viadrina

Prof. Dr Dagmara Jajeśniak-Quast

Vorsitzende der Karl Dedecius Stiftung

Podiumsdiskussion:

Möglichkeiten der Förderung der Literatur und ihrer Übersetzung

Prof. Dr. Michał Rusinek

Geschäftsleiter der Wisława-Szymborska-Stiftung

Jürgen Jakob Becker

stellv. Geschäftsleiter des Literarischen Colloquium Berlin, Kurator des LCB Programms mit dem Schwerpunkt Übersetzungsförderung

Dr. Ilona Czechowska

Geschäftsleiterin der Karl Dedecius Stiftung

Moderation: **Bernhard Hartmann**

Übersetzer und Träger des Karl-Dedecius-Preises

Preisverleihung – Übersetzungswettbewerb „Wisława Szymborska – Śmiech“

15:30 – 17:00 (CP 16)

Sekcja: Recepcja za granicą

Moderacja: prof. UW dr hab. Anna Gajdis

15:30 **prof. dr hab. Grażyna Szewczyk** (Uniwersytet Śląski w Katowicach): *Poezja Wisławy Szymborskiej w perspektywie szwedzkich tłumaczy i slawistów*

16:00 **prof. dr hab. Monika Szczepaniak** (Uniwersytet im. K. Wielkiego w Bydgoszczy): *Die Kunst, liebevoll zu dichten. Zu den Nobelpreisreden von Wisława Szymborska und Olga Tokarczuk*

16:30 **dr Agnieszka Brockman** (Archiwum im. Karla Dedeciusa): *Wisława Szymborska i Karl Dedecius w świetle dokumentów Archiwum im. Karla Dedeciusa w Ślubicach*

18:00 – Obchody 10-lecia Fundacji im. Karla Dedeciusa

(LH Logensaal)

(tłum. symultaniczne, pol.-niem.: Wojciech Król i Grzegorz Załoga)

Otwarcie:

prof. dr hab. Eduard Mühle

prezydent Uniwersytetu Europejskiego Viadrina

prof. dr hab. Dagmara Jajeśniak-Quast

przewodnicząca Fundacji im. Karla Dedeciusa

Dyskusja plenarna:

Jak wspierać literaturę i jej tłumaczenie?

prof. dr hab. Michał Rusinek

prezes Fundacji Wisławy Szymborskiej

Jürgen Jakob Becker

zastępca prezesa, Literarisches Colloquium Berlin, kurator Programu LCB koncentrującego się na wspieraniu tłumaczeń

dr Ilona Czechowska

prezes Fundacji im. Karla Dedeciusa

Moderacja: **Bernhard Hartmann**

tłumacz i laureat Nagrody im. Karla Dedeciusa

Wręczenie nagrody w konkursie tłumaczeniowym Wisława Szymborska – „Śmiech”

Lesung "Manche mögen Poesie" – Wisława Szymborskas Lyrik im Original und deutscher Übersetzung

Dr. Ksymena Filipowicz-Tokarska

Literaturwissenschaftlerin an der Adam-Mickiewicz-Universität im Collegium Polonicum

Manfred Mack

Literaturwissenschaftler, Geschichtswissenschaftler und Beiratsmitglied der Karl Dedecius Stiftung

Musik: Ensemble Bizarre Berlin (Karol Borsuk, Cornelia Gehlmann-Dinca, Joanna Filus-Olenkiewicz, Joanna Petryka-Wawrowska)

Empfang

Donnerstag, 16. November

9:00 – Anmeldung (HG 109)

9:30 – 11:00 (HG 104)

Panel: **Übersetzung als Rezeption**

Moderation: Prof. Dr. Paweł Bąk

9:30 **Prof. Dr. Edward Bialek** und **Dr. Justyna Radłowska** (Universität Wrocław): *Wiersze Wisławy Szymborskiej na zajęciach dla studentów germanistyki. Próba krytyki przekładu na podstawie tłumaczeń Renate Schmidgall*

10:00 **Prof. Dr. Anna Gajdis** (Universität Wrocław): *"[...] plus minus Atlantis", das borussianische Land Ulro und die Konsequenzen des Wendejahres 1989*

10:30 **Prof. Dr. Agnieszka Rydz** (Adam-Mickiewicz-Universität Posen): *Wisława Szymborska i Elizabeth Bishop: dialog o mapach*

11:00 – 11:30 – Pause

In der Pause gibt Frau **Dr. Agnieszka Brockmann** eine Einführung in die Ausstellung „Ich lese die Gedichte anderer lieber als meine eigenen ...“ – *Die Geschichte der Freundschaft zwischen Wisława Szymborska und Karl Dedecius in Briefen und „Schnipselklebereien“*.

Wieczór poetycki „Niektórzy lubią poezję” – poezja Wisławy Szymborskiej w oryginale i niemieckim tłumaczeniu

dr Ksymena Filipowicz-Tokarska

literaturoznawczyni na Uniwersytecie im. A. Mickiewicza w Collegium Polonicum

Manfred Mack

literaturoznawca, historyk i członek Rady Fundacji im. Karla Dedeciusa

Muzyka: Ensemble Bizarre Berlin (Karol Borsuk, Cornelia Gehlmann-Dinca, Joanna Filus-Olenkiewicz, Joanna Petryka-Wawrowska)

Poczęstunek

czwartek, 16 listopada

9:00 – Rejestracja (HG 109)

9:30 – 11:00 (HG 109)

Sekcja: **Recepcja tłumaczenia**

Moderacja: prof. UW. dr hab. Maria Tarnogórska

9:30 **doc. dr Przemysław Chojnowski** (Uniwersytet Wiedeński): *Przyczynek do poetyki albo Wisława Szymborska jako krytyk przekładów własnych wierszy*

10:00 **dr hab. Marta Kaźmierczak** (Uniwersytet Warszawski): *Dialog tekstów - dialog kultur. Wybrane intertekstualne problemy w przekładach wierszy Wisławy Szymborskiej*

10:30 **dr Dariusz Piotr Klimczak** (Związek Literatów Polskich w Krakowie): *„Zepsuty ustęp w łazience...”. Wisława Szymborska w „Tajnych Archiwach” Związku Literatów Polskich*

11:00 – 11:30 – przerwa

W czasie przerwy **dr Agnieszka Brockmann** wprowadzi do wystawy „Wolę być czytelniczką wierszy cudzych, niż własnych...” *Historia znajomości Wisławy Szymborskiej i Karla Dedeciusa w listach i wyklejankach*.

11:30 – 13:00 (HG 104)

Panel: W. Szymborskas „Schnipselklebereien“

Moderation: Prof. Dr. Piotr Sulikowski

11:30 **Prof. Dr. Maria Tarnogórska** (Universität Wrocław): *Collages, czyli „pythonowska” wyobraźnia Wisławy Szymborskiej*

12:00 **Prof. Dr. Anna Małgorzewicz** (Universität Wrocław): *Wisława Szymborska „Schnipselklebereien“ als textlicher Indikator ihrer künstlerischen Werkstatt*

12:30 **Arkadiusz Łuba, M.A.** (Deutschlandfunk Kultur): *„Chciałabym być karykaturzystą”. Kolaże Wisławy Szymborskiej jako specyficzny ikonotekst – prywatne komentarze do rzeczywistości*

13:00 – 15:00 – Mittagspause (individuell)

11:30 – 13:00 (HG 109)

Sekcja: Recepcja za granicą

Moderacja: prof. dr hab. Grażyna Szewczyk

11:30 **prof. dr hab. Đurđica Čilić** (Uniwersytet w Zagrzebiu): *„Na wieży Babel”: recepcja Szymborskiej na obszarze postjugosłowiańskim*

12:00 **dr Lidija Rezončnik** (Uniwersytet w Lublanie): *Radość pisanja - O recepcji dzieł Wisławy Szymborskiej w Słowenii*

12:30 **dr Elżbieta Szawerdo** (Uniwersytet Warszawski): *Recepcja twórczości Wisławy Szymborskiej na Węgrzech*

13:00 – 15:00 – przerwa obiadowa (indywidualnie)

15:00 – 16:00 (HG 109)

Sekcja: Recepcja za granicą

Moderacja: dr hab. Marta Kaźmierczak

15:00 **Wei-Yun Lin, B.A.** (Graduate School of Taiwanese Culture at the National Taipei University of Education): *Children of the Age - about the reception of Szymborska's political poetry in Taiwan and Hong Kong*

15:30 **mgr Jakub Niewiński** (Uniwersytet Zielonogórski): *Polsko-izraelska „Rozmowa z kamieniem” w trzech językach*

16:00 – 16:15 – Pause

16:00 – 16:15 – przerwa

16:15 – 17:45 (HG 109)

Sekcja: Wisława Szymborska w edukacji i kulturze medialnej

Moderacja: dr Birgit Krehl

16:15 **prof. UP dr hab. Danuta Łazarska** (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie): *„Co zostaje po człowieku?” O dialogach pełnych uczuć, emocji i refleksji w kształceniu literacko-kulturowym*

16:45 **dr Ksymena Filipowicz-Tokarska** (Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu): *Szymborska/Dedecius. Lekcja w Archiwum*

17:15 **dr Marta Bąkiewicz** (Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu) i **dr Ilona Czechowska** (Fundacja im. Karla Dedeciusa): *Muzyczno-literackie związki na przykładzie twórczości Wisławy Szymborskiej*

17:45-18:00 – Pause

18:00 – 19:00 (HG 109)

Vernissage der Ausstellung „Freude am Schreiben / Freude am Fotografieren“

(Konsekutivübersetzung pl-de: Malwina Szczypta)

Die Fotografin, Regisseurin, Schriftstellerin und Übersetzerin **Joanna Helander** stellt ihre Ausstellung vor.

Freitag, 17. November

9:00 – 10:30 (HG 104)

Panel: Übersetzung als Rezeption

Moderation: Prof. Dr. Anna Małgorzewicz

9:00 **Prof. Dr. Piotr Sulikowski** (Universität Szczecin):

I-Faktoren und Übersetzbarkeit der Dichtung W. Szymborskas ins Deutsche

9:30 **Dr. Birgit Krehl** (Universität Potsdam):

Das "Wir" und andere "Unbestimmtheitsstellen" in den Gedichten von Szymborska und den Übersetzungen von Dedecius

10:00 **Dr. Joanna Małgorzata Banachowicz** (Universität Wrocław):

„Einen Dichter wie sie gibt es kein zweites Mal“. Das Phänomen der Popularität der Poesie von Wisława Szymborska im deutschsprachigen Raum

10:30 – 11:00 – Kaffeepause

17:45-18:00 – przerwa

18:00 – 19:00 (HG 109)

Wernisaż wystawy „Radość pisania / radość fotografowania”

(tłumaczenie konsekutywne, pol.-niem.: Malwina Szczypta)

Joanna Helander (fotografka, reżyserka, pisarka i tłumaczka) opowie o swojej wystawie i oprowadzi po niej.

piątek, 17 listopada

9:00 – 10:30 (HG 109)

Sekcja: Aspekty kulturowe i filozoficzne w tłumaczeniu

Moderacja: dr Mark Keck-Szajbel

9:00 **dr Emil Lesner** (Uniwersytet Szczeciński):

O językowo-kulturowych nośnikach (nie)przetłumaczalności na podstawie wybranych wierszy Wisławy Szymborskiej i ich tłumaczenia na język niemiecki

9:30 **mgr Karolina Kazik** (Uniwersytet Wrocławski):

„Stąd idę myślą w przyszłe wieki”. Elementy kulturowe w tłumaczeniu wierszy Wisławy Szymborskiej na język niemiecki

10:00 **Anindita Mukherjee, M.A.** (Graduate School of English and Film Studies, University of Alberta): *The philosophical aesthetics of Wisława Szymborska's poetry*

10:30 – 11:00 – przerwa

11:00 – 12:30 (HG 104)

Sekcja: Tłumaczenie jako recepcja

Moderacja: dr Joanna Banachowicz

11:00 **dr Magdalena Okła** (Uniwersytet M. Curie-Skłodowskiej w Lublinie): „Skoki, przeskoki, odskoki na boki”, czyli o (nie)przekładalności wiersza Wisławy Szymborskiej „Moralitet leśny”

11:30 **dr Michał Gąska** (Uniwersytet Wrocławski): „Nic dwa razy”, czyli o dwóch tłumaczeniach wiersza Wisławy Szymborskiej na język niderlandzki

12:00 **mgr Krzysztof Jeleń** (Uniwersytet Warszawski): Uroczy urodzaj „Urodzin” Szymborskiej - gry fonetyczne jako trudność tłumaczeniowa

12:30 – 13:00 – Abschluss der Konferenz (HG 109)

Dr. Michał Gąska (Universität Wrocław) und **Dr. Małgorzata Szajbel-Keck** (Viadrina Center of Polish and Ukrainian Studies, Karl Dedecius Stiftung)

11:00 – 12:00 (HG 109)

Sekcja: Recepcja za granicą

Moderacja: mgr Karolina Kazik

11:00 **dr Małgorzata Marzoch** (Uniwersytet Warszawski): *Recepcja poezji Wisławy Szymborskiej w Hiszpanii: przykład twórczości Teresy Soto*

11:30 **mgr Ewa Pac** (Thames British School Warsaw/ Universität Warschau): *O recepcji Szymborskiej w Italii i pracy tłumacza*

12:30 – 13:00 – Podsumowanie konferencji (HG 109)

dr Michał Gąska (Uniwersytet Wrocławski) i **dr Małgorzata Szajbel-Keck** (Viadrina Center of Polish and Ukrainian Studies, Fundacja im. Karla Dedeciusa)